

Тема. Проблеми зрадництва та духовної стійкості у творі

Мета: вдосконалювати навички аналізу тексту; розвивати образне та логічне мислення, навички роботи з художнім з текстом, уміння виразно, вдумливо читати, переказувати, зв'язно висловлюватися в контексті змісту; формувати стійкість в неординарних умовах, прагнення до збереження власної гідності; виховувати волюв'язкості, життєвий оптимізм.

Епіграфи до уроку:

Лише ті здатні відчувати життя, кому часто
доводилось бути на краю смерті.
Джавахарлал Неру

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Мотивація навчальної діяльності.

- Як жити? Як любити? Якими бути? Думки, які актуальні взагалі для кожної людини та стосуються безпосередньо теми цього уроку.
- На ці важливі питання дають відповіді твори американського письменника Дж.Лондона. Сьогодні ми ще раз пройдемо стежкою людської долі, спробуємо розібратися, що таке справжнє людське щастя, які шляхи ведуть до нього, наскільки цінним є людське життя, на що варто його витратити, щоб зберегти людську гідність. Запишіть, будь ласка, тему уроку.

III. Актуалізація знань. Метод «Семантична карта»

- Пригадаймо вивчене на попередньому уроці, уклавши семантичну карту.
- Визначте ключове слово, яке об'єднує слова, пов'язані за змістом?
  1. Північна Америка, Сполучені штати Америки, Сан-Франциско, Каліфорнія, консервна фабрика, промислова шхуна, король устричних піратів, Джон Гріффіт Чейні - ...
  2. Канада, Клондайк, Юкон, Доусон - Сіті, полярна зима, холодний вологий клімат, дика Північ - ...
  3. «Поклик предків», «Біле ікло», «Син вовка», «За тих, хто в дорозі», «Любов до життя» - ...
  4. Міцність, сила волі, оптимізм, небезпека, золотошукач, письменник, мандрівник - ...
  5. Єдине, безцінне, складне, небезпечне, ризиковане, неповторне - ...

- Щойно ми склали з вами **семантичну карту**. А як же пов'язані між собою її **складові**?

Йому судилася рання слава одного з найвидатніших письменників США. Його обожнювали, наслідували, ним захоплювались. Невиправний романтик і суворий критик суспільства водночас. Так, це **Джек Лондон** – Джон Гріффіт Чейні.

Покинувши університет, молодий Лондон приєднався до численної армії **золотошукачів**. Наведені приблизні статистичні числа:

- близько 1 мільйона осіб намірювались відправитися за золотом в Клондайк;
- близько 100 тисяч дійсно за ним пішли;
- близько 60 тисяч людей загинули по дорозі, або повернулися назад;
- близько 40 тисяч людей дійшло до Доусона;
- лише 4 тисячі з них дійсно знайшли золото...

Та золота він так і не знайшов, натомість здобув інший скарб – теми і сюжети для своїх майбутніх **«Північних оповідань»**. Сплинуть лічені місяці і Джек Лондон увійде в історію літератури як відкривач Американської Півночі – її величної природи. суворих буднів, що випробовують на міцність та характер **ЛЮДИНУ**, здатну вистояти в битві за життя.

II. ОСМИСЛЕННЯ

- Вдома ви дочитали оповідання до кінця. Чи задоволені ви кінцівкою?
- А тепер ще раз прослідкуємо життєву стежку героїв оповідання.

- **«Відновіть сюжетний ланцюжок».**

Перехід річки ▲ надія на допомогу самопочуття героя ▼ пошуки їжі
зустріч із ведмедем переслідування вовком кістки Білла двобій із
вовком жалюгідна істота перебування на «Бедфорді»

- **Інтерактивна вправа "Закінчіть речення".**

- Сувора природа постійно випробовує героя. Пригадайте, як саме.

1. Безіменний герой на початку оповідання підвернув.....
2. Два дні у нього не було .....
3. Він боляче забив об каменяку.....
4. Його ноги стали.....
5. Раз у раз він нахилився , зривав та їв.....
6. Двох пічкурів , завдовжки з мізинець, він....
7. Кілька разів він рахував .....
8. За ним йшов слідом .....
9. Рожевувато-білі чистенькі кістки і є...

- Що доводять ці речення? Як вони характеризують одного з героїв оповідання?

- **Робота з текстом оповідання.**

Прокоментуйте уривки твору й скажіть , як вони характеризують героїв.

« Біл шкандибав далі через молочно-біле шумовиння. Він так і не озирнувся. Товариш дивився йому вслід,і, хоч його обличчя ніяк не пожвавилось, очі його світилися тугою пораненого оленя.

« Чоловік знав, що з ягід немає ніякого наїдку, проте жував і жував, сподіваючись наїстися всупереч власному досвідіві».

«Ішов він як удень, так і вночі. Відпочивав там, де падав, і насилу плентався вперед, коли в ньому знов спалахувало притямніле життя. Своєю волею він уже не боровся. Це просто життя в ньому не хотіло вмерти й гнало його вперед». (

«Він пішов слідами людини, що лізла навкарачки, і незабаром дістався місця, де вони урвалися, — на мокрому мохові лежали свіжообгризені кістки, а навколо видніли сліди вовчих лап. Тут же валялась торбинка з лосячої шкіри, достоту така, як і в нього, подерта гострими іклами. Він спромігся підняти торбинку, хоч її вага була майже надсильна для його слабких рук. Біл ніс її до останку».

- **Порівняльна характеристика героїв оповідання.**

Створення схеми кола Вена. (сутність методу полягає у тому, що, порівнюючи героїв, у полі перетину кіл вписують спільні риси).

- Герої оповідання на початку твору разом повертаються з відмитим золотом додому. Чому їхні шляхи розійшлися? Чому кожен з них має свою кінцівку? Що на це вплинуло? Спираючись на опорні слова, доберіть характеристики до героїв

Висновок.

- Отже, кожен з героїв оповідання надає перевагу певним життєвим цінностям. Ми визначили, що вони абсолютно різні. Один з них легко здався, втративши найдорожче, а інший витримав все, що підготувала йому доля, і залишився живим, хоча в це важко повірити.
- Чи згодні ви, що поряд із сильними сторонами людини показані і слабкі.
- Хто з героїв, на вашу думку, сильніший фізично, але слабкіший духом? Так, це Біл.
- Ким виступає Біл в оповіданні по відношенню до безіменного героя?
- Які риси йому притаманні?
- А кого можна назвати людиною, яка виборола право жити?
- **Прийом «Передбачення».**
- А чи міг Білл вчинити по-іншому? Як би склалися тоді долі героїв?

Чи справедливо вчинила природа з Біллом? Що з ним сталося? Чому він загинув ?

- **Прийом «Аналізуємо ім'я».**
- Автор дає ім'я саме негативному герою. Чи важливим для нас є те, як звати героя? А що є важливим в людині?
- **«Проблемне питання».**
- Скільки героїв у творі? Скільки головних героїв? (один) Чому саме один? Хто з них заслуговує називатися ЛЮДИНОЮ?
- **Прийом «Міркуємо разом».**
- Початковою метою героїв оповідання було золото. Давайте поміркуємо разом, чи варте воно того, щоб задля нього ризикувати і навіть віддавати життя?

III. РЕФЛЕКСІЯ

- **Повернемося до теми уроку. Які проблеми (складні питання, що потребують розв'язку)** порушує автор в оповіданні? Як їх пояснюють **епіграфи** до уроку?
- 1. Дружба, взаємодопомога, людяність, порядність, людська гідність.
- 2. Життя і смерть.
- 3. Уміння вийти з будь-якої екстремальної ситуації.
- 4. Воля
- 5. Перемога розуму і сили духу, мужність
- Що герою довелося подолати, щоб вижити?
- Хто може вижити в екстремальній ситуації? (той, хто не здається)
- **Словникова робота.**

В оригіналі оповідання називається «Любов до життя». Український перекладач Петро Соколовський переклав «Жага до життя».

За словником Б.Грінченка:

Жага – бажання жити.

- Який переклад, на вашу думку, кращий?

● **Інтерактивна вправа «Займіть позицію».**

- Чи актуальна тема оповідання у сучасному житті? Підніміть руки, хто думає, що так. А хто іншої думки?

● **Підсумок уроку.**

- Закінчуємо наш урок словами Джека Лондона. " Життя - дивна річ. Багато я думав, довго розмірковував про нього. ... Чому у нас така жага до життя? Адже життя - це гра, з якої людина ніколи не виходила переможцем. Жити важко, але ми любимо життя й ненавидимо смерть.... »

- Домашнє завдання: С.152 завдання №10-письмово